

Ujkelet kiadóhivatal:

Ujkelet kiadóhivatal: Kolozsvár, St. Zsuzsanna utca 10

Telefon: 222, 223 és 1047

50. U. Sz. — — — 222

Egy év ára pályázatra: 222.000

UJKELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában

Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

*

Csehszlovákiában

Egy hónapra — ek 60.—
Egy szám — — — 3.—

1927 február 9 Szerda

Kolozsvár X évfolyam * 31 szám

5687 I. Adar 7

Korszerű meseszéltika Aesopus alapján

Mindenekelőtt egy esztétikai megállapításra kell kezdenünk. Nevezetesen azzal, hogy vannak mesék, amelyek megelőzik az életet és valóságosabbak magánál az életnél. Ilyen a nagy antik mesemondó: Aesopus hírhedt meséje a farkasról és a bárányról. A mese hivatásos előzője az, hogy a farkas mindig talál, a logikával éles ellentétben álló ürügyet arra, hogy a bárányt felfalja. Így tett Aesopus meséjének farkasa is, amelyik egy és ugyanazon forrásnál szűrte a vizet a bárányal s erkölcsi felháborodásában, hogy a bárány megzavarta a patk vizét — holott a farkas állott a forrás eredeténél s így csak ő zavarhatta meg a bárány számára a vizet, — a bárányt végül is felfalta.

Régi mese, régi igazság, csak az a szomorú benne, hogy mindannyiszor megismétlődik a mai modern emberiség életében is, valahányszor a farkas a bárány mellé kerül. Ez az ismétlődés mindannyiszor a régi mese nagyon is emberi, tehát nagyon is zantikáló logikája szerint megy végbe: a bárány provokálja a farkast, mert hiszen a farkasnak szüksége van arra, hogy a bárány provokáljon. Szüksége van azért, mert — miként az antik világban, úgy a mai „haladott és civilizált” világban is — a farkas emésztését zavarja meg, ha a bárány felfalásához nem volna meg az erkölcsi jogalapja.

Csak természetes, hogy a farkasok gondolkodnak az ilyen jogalapról, sőt egész koordinátáit építik ki a jogalapot igazoló eseményekre. A rengeteg jogalap között legyen szabad drámai egymásutánban felvázolnunk a legjelentékenyebbeket. Tessék tehát:

A bárány provokálja a farkast azzal, hogy megszületik és a maga legbecesebb énjét nem veszi önként azonnali haláltokozó beverés céljából a farkas elébe. A bárány provokál azzal, hogy táplálkozik, mert ezáltal esetleg ama borjak elől eszi el a rét füvét, amelyek a farkas étvágyát a báránynál is jobban kielégítik. Provokál a bárány azzal is, ha nem eszi meg a rét füvét, mert ezáltal testi súlyát csökkentti és megrövidíti a báránybuzra éhes farkast. Provokál a bárány, ha a farkas megzavarta a forrás vizét, amelyből ő is inni akar, mert ezáltal a farkas hamánus érzéseit ségyeníti meg. De provokálja akkor is a bárány a farkast, ha — aesopusi recepte szerint — a farkas zavarja meg számára a vizet, ami már csak azért is nemtelenség, mert a báránynak védekezési lehetőséget nyújt az ellen, hogy nem ő zavarja meg a forrás vizét. Ez pedig ráadásul azért is felháborító, mert a farkas-bárány hazában egyedül a farkasi igazság lehet a döntő, melyel szemben a bárány-igazság hangortatása — provokáció.

Amikor Aesopus antik meséjét írta, az emberek sem jobbák, sem rosszabbak nem voltak a maiaknál. De egy melegséget mégis csak találhatunk az akkoriak számára, nevezetesen azt, hogy az antik világ emberei nem építették a kalamuk és társadalmuk fundamentumát a keresztényi türelemre és szeretetre. A hivatalos kereszténység szimbóluma a bárány lett, a szélsőség és türelem megtestesítője, szemben a farkasi gyilkoló kedvvel és türelme lennéggel. A bárány szimbólumából következő logikával azt kellene kívánunk, hogy a hivatalos szimbólum erkölcsi tartalma mindenütt érvényesüljön a farkasi etikával szemben. Az kellene kívánunk, hogy az eredendő farkas is bárány

lélekkel közeledjék a bárányhoz. Am mi jól tudjuk, hogy fából nem lehet vasarkihát gyártani s így megelégednünk azzal is, hogy ha már fel akarnak falni bennünkre, legalább ne az aesopusi mese logikájával tegyék ezt. Ne fogják a bárányokra, hogy ők provokálnak, mikor nagyraikó igényeik legfeljebb odáig terjednek, hogy zavartalanul ihassák — üzött és meghajszolt lóhólásaik után — az üdítő forrás vizét.

Mintán pedig elhangzott büntetlenül a felhívás, hogy a bárányok társadalmát — a farkas-társadalmat bárány-szimbólumának felkészítése céljából — le kell gyilkolni, bárány szolidaritással kérjük legalább ari nyugalmunk biztosítását. Ha már földi életünk cuppa provokáció volt, — a már fent várt okoknál fogva, — legalább néma szenvedésünket ne méltóztatnának provokációknak tartani.

Az elmondottakból következik, hogy a m-

A szovjet is békés megegyezést akar a kínai-angol konfliktusban

Az angol trónbeszéd hangsúlyozta Anglia békés szándékait. Visszarendelték a Sanghajba irányított angol flottát. Amerika semleges állást akar létesíteni Sanghaj körül. Olaszország hivatalosan közölte Angliával, hogy csapatokat nocsájt rendelkezésére Kanton ellen

(London, február 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kínai-angol helyzet ma már odáig érte, hogy az angol parlament mai megnyitóján György király trónbeszédében is ezzel a kérdéssel foglalkozott. A trónbeszéd Anglia békés szándékait hangsúlyozta és arra mutatott rá, hogy az angol kormány szigorúan ragaszkodik a kínai politika terén ahhoz az emlékirathoz, amelyet az angol külügyminisztérium Hankouban Kínának és a hatalmak diplomáciai ügyvivőinek átnyújtott. A kényesítő körülmények hatása alatt — legalább is a legújabb jelentések szerint — Anglia de facto is tartózkodik attól, hogy a kínai konfliktus háborúban robbanjon ki. A legutóbbi minisztertanács tárgyalás a probléma képezte, miként lehetne a Sanghajba irányított angol csapatokat eredeti irányukból eltéríteni. A minisztertanács a kitáradott jelentés szerint teljes egészében elfogadta azt az indítványt, hogy parancsot ad a hadihajók visszarendelésére s ettől a szándékától csak az térítés el, ha a kantoni kormány agresszíven lépne fel.

Moszkva, február 8. Az angol kormány elhatározásának nagyobb jelentőségű az a híradás, hogy a szovjetkormány vezetősége szintén kívánja az angol-kínai megegyezést. Az „United Press” jelentése szerint Litvinov helyettes külügyi népbiztos direkt olyan kijelentést tett a moszkvai külföldi újságírók előtt, hogy Moszkva is az általános békét kívánja és O'Malley hankoui angol ügyvivő ajánlatát megfelelő alapnak tekintti Angliának a délkinaiakkal való megegyezésére.

Valószínű azonban, hogy ez a nyilatkozat annak a hírek hatása alatt született meg, hogy Anglia meg akarja szabítani a barátságos összeköttetést Oroszországgal. Az orosz diplomáciának ez a sakkhuzat ugyanúgy máris kedvező atmoszférát teremtett Londonban. Litvinov nyilatkozata ma már annyira enyhítette a helyzetet, hogy az angol kormány elhatározta, hogy a kínai kérdésből kifolyólag semmiféle retorziót nem alkalmaz Oroszország ellen.

London, febr. 8. A parlamentet megnyitó királyi trónbeszéd, miután a kínai kérdéssel részletesen foglalkozott, átért a nemrég lezaj-

MAGYAR SZÍNHÁZ

DICKENS

leghíresebb regénye színpadon

Házitündér

Premier: csütörtökön 8-kor.

Második előadás pénteken este 8-kor.
Harmadik előadás vasárnap este 7-kor.

erre vonatkozó esztétikai megállapításunk, amely-lyel jelen cikkünket bevezettük, nem volt hiábavetendő. Áll a tétel, hogy vannak mesék, antik mesék, amelyek korszerűbbek minden korszerű mesénél, amelyek megelőzik a valóságot, sőt valóságosabbak magánál az életnél!...

lott általános sztrájk és a hányász-sztrájk eseményeinek taglálására. A király hangsúlyozta, hogy hasonló veszteségeknek, amelyeket ezek a sztrájkok okoztak, többé nem szabad élniük Angliát. Hogy az országot ne fenyegetse többé hasonló veszély, megfelelő intézkedéseket fognak életbeléptetni. A király trónbeszédéhez Macdonald, Baldwin és Lloyd George fognak hozzájárulni.

London, febr. 8. Washingtoni jelentések szerint Coolidge elnök Kellogg külügyminiszter és az Egyesült Államok kínai képviselője után azt a javaslatot juttatta el kínai irányadó körökhez, hogy létesítsenek egy semleges zónát Sanghaj körül s ezzel szüntessék meg a dél-kínai és angol csapatok esetleges összefüggésének lehetőségét. Kína még nem válaszolt az amerikai javaslatra, amelyet Washington az angol kormánnyal is hivatalosan közölt. Londonból már megérkezett a válasz, hogy a brit kormány teljes mértékben helyesli a Kellogg által hozzájuttatott javaslatot.

Róma, február 8. A „Tribuna” szerint Mussolini hosszabb jegyzékben közölte Chamberlainnal, hogy Olaszország katonai intervenció esetén hajlandó Angliát csapatokkal támogatni Kínában. A kantoni kormány, amikor erről értesült, közölte Angliával, hogy hajlandó felvenni az újabb tárgyalásokat. Egész Anglia közvéleménye Mussolini erélyes lépésének tulajdonítja a sikert.

Oroszországban épül Európa legnagyobb vízlerőtelepe. Moszkvából jelentik: a szovjetkormány elhatározta, hogy valóra váltja régi tervét és a Dnjeperen kiépíti azt a hatalmas erőfejlesztő telepet, amelynél nagyobb nincs egész Európában. A munkálatokkal azonban a pályázó külföldi szakértőkkel szemben kizárólag hazai mérnököket fog megbízni a szovjetkormány. A szovjetsajtó nagy örömmel üdvözli a döntést, amelyet a kormány rádió útján terjesztett, közölve, hogy a hatalmas vízművet és erőfejlesztő telepet belső munkások segítségével akarja megépíteni és csak esztrólcsetre venné majd igénybe a külföldi szakértők közreműködését a nagy műben.

ESEK
stagnabb betű-
10 lej. Allé-
rdetések díja
350 lej, elő-

várdi rabbi-
olva stott és
שרעון

zsirt
ak mellett.
Oradea
log kiltendő

egy barna, la-
pénztá ca, pénz-
sal és egy „An-
mila” névre ki-
tlevéssel. Mag-
pénzt megtart-
bit pedig küld-
ap kiadó-ata-
2348

yon- és gépiró-
azonnal felvé-
Németül tudók
im a kiadó-
2852

megvételre kere-
ayaget és egy
Cim Alexandru
Str. Iulia Maniu

és hivalytej
atra házhoz
va, továbbá
esemegetaró,
des tejszintefől
legjobb min-
szerezhető
üz-mében és P
szul 14 sz (7
yi tér) „Auro-
bodegájában.

orilis 1-re
a belvárosban
a-konyhaslakást.
lesz fizetve. Cim
nitas nyomdában,
n L. Pop 10.

ood
kat Révész
rostvársárhely

34. sz. alatt
zlet
eg lámpázott
50-100 dbig
HOLLANDER

késnékülü
AL 66

iváló por
ország területén
ienia
tból a legjobban
borotváló szer-
nem marja
Ovakodjunk az
as utánzatoktól,
az „IDEAL”
asa a valódi.
lodrász
lnand 30.
Glanzman
an Voda 30

IRÓK ÉS IRÁSOK

Diana és Tuda

Pirandello új darabjának bemutatója Milánóban

Milánóban nagy érdeklődés mellett mutatták be Pirandello új darabját, a „Diana és Tuda”. Ez ismét azt az elletetét viszi színre, mely a folyton mozgó, változó élet s megmeredett forma között van. Ezúttal a művészet az élettel átközi össze. Az olasz bírálókat teljes elismeréssel fogadja a mester háromfelvonásos tragédiáját. Ibsen emlegeti, a norvég drámaíró utolsó munkáját: „Ha mi halottak föltámadunk.”

Sirio, a fiatal szobrász egy Diana-szobrot tervez, ebben ábrázolni akarja az egész életet, mintegy meg akarja állítani. Az élet Tuda, egy modellje. Sirio oly önfelédelt lendülettel dolgozik művén, hogy a leány már belefárad, unja az állást. Az élet, mely ebben a leányban lakozik, nem bírja azt a mozdulatlanságot, melybe a szobrász belekényszeríti. Nyugtalanodik, szeszélyeskedik, próbál föllázadni Sirio ellen s elmenekülni. Sirionak azonban Tuda minden szobrát nem tudná befejezni nélküle, furcsa féltékenykedéssel féltékenykedik rá, a művész féltékenykedésével, melynek tárgya nem a nő, hanem a modell. Nehogy elveszítse őt, amivel a leány minden pillanatban fenyegetőzik, nehogy elismerje jogát, hogy Tuda másoknak is tilhet, Caravani festőnek is, aki szintén Dianának festi, Sirio a leányt feleségül veszi.

Ebben állapodnak meg: mindketten szabadok, nem tartoznak hűséggel egymásnak. Tuda egyetlen kötelessége az, hogy csak neki álljon, amíg a szobrát be nem fejezi, az an ugyis öngyilkosságot követ el. Sirio küzd az élet ellen, mely el akar illanni előle, míg az anyagot mintázza, szeretője, Sara ellen, aki el akarja vonni munkájától, öreg szobrász barátja, Nono ellen, aki a művészetből kábándult ember szenvedélyével védi Tuda és az élethez való jogát.

Az öreg szobrász másképp gondolkodik, mint Sirio. Barbárságnak tartja a szeszélyeskedését. Ő évek hossza során igyekezett megőrizni az életet szobráiban, de megutálta munkáit, könyörtelenül összetörte őket. Az élet nem adja meg magát Sirio akaratának. Tuda, mintán feleségévé lett — úgy rémlik — kissé megnyugszik, — örül a sok szép ruhának, a tollas kalapnak, de a benne lakozó nőstény föllázad a rabszolgasága ellen. Szereti Sirio, egy nő szenvedélyével, sérti, hogy Sara még mindig a házhoz jár s elrabolja tőle férjét. Ezért megcsalja az urát, de úgy, ahogy az ilyen művészi feleség megcsalhatja: — túl Caravani festőnek, aki még nem fejezte be Dianáról festett képét.

E művészi hitszegés után Tuda nem tér többé vissza Siriohoz. Megegyezik vele, elmenekül, senki se tudja hol rejtőzködik. Sirio kétségbeesett keresés után végre rábukkan s erőszakkal vonszolja haza műtermébe. A szobrász hiába igyekezett dolgozni munkáján más modellekkel. Most, hogy visszakapta az egyetlen modellt, elhatározta, hogy semmi áron sem engedni el, akárhogy jajgat és ordít. Tuda, aki lesoványodott, öszezessett, majdnem fölismerhetetlen, vissza fogja szerezni előbbi szépségét, teste megint a régi lesz. Sirio kurtán, keményen, könyörtelenül beszél hozzá. Feleségének szenvedése nem hatja meg. Öreg szobrász barátjára sem hajt. Még tulajdon szobrának sem hisz, mikor Tuda letépi a szoborról a függőnyt, mely eltakarja s megmutatja neki, hogy a szobor most szenved, az ő szenvedését tükrözi, nem pedig azt az önkívületet, melyet Sirio annak idején örökített meg, mikor csak az ő modellje volt. Az élet a szobornak is megváltoztatta a formáját. Tuda gyűlöli a szobrot s egy dührohamban ezt akarja törni. Sirio eléje áll, hogy védje művét, de ekkor az öreg szobrász lelövi őt.

PIERRE WOLFF TÁMADÁSA A BÁSÁSKODÓ KRITIKA ELLEN. Pierre Wolff, az ismert francia vígjátékíró feltűnést keltően szenvedelmessé cikket írt a műkedvelő, garázda kritika ellen, leleplezve benne több párisi kritikust. A cikk, melyet egy hölgyhöz intéz, levélalakban, ma a párisi szalonok beszéd tárgya.

„Ismeri aszronyom — szól a cikk — X. kritikust? A főpróbák estéjén fészkelődik a zsöllyéjében izog-mozog, fujja az orrát, köhög, süpákol, köpköd és végül elalszik. De mihielyt a függöny legördül, pajzánvá válik, elméskedik, jár kel az előcsarnokban.

— Micsoda csapnivaló darab — mondja — huszszor se adják.

Ezek azok az emberek, akik megölték Henry

B quét... De ugyanazok aztán elsől követelték, hogy a Hollók és a Párisi nő szerzőjének szobrot állítsanak. Szegény Beque cigarettáját rágosálva hányszor mondogatta nekem, hogy ezek a piszkos tönkre tessik majd őt. Ugyanazok írták ezt a mondatot is: „Victor Hugo most harminchat éves és neve egyre csiszabbul cseng.”

Valaha egy befolyásos kritikus egyik darabomról ezt írta: „Pierre Wolff nagyon stilles, de marapság minden tökfilkó szellemes.” Nyilvánvaló, hogy nem volt hozzám valami szeretetreméltó. Ha kicsit törí a fejét, bizonyára le lehetett volna sokkal érdeibb, világosabb módot, hogy elemezze darabomat. De két nappal később egy főprótán találkoztam vele s minthogy el akart iszkolni, én szólítottam meg őt:

— No, kedves barátom, csak nem fordít nekem hátat... Vegre is nem én írtam a maga cikkét s nem maga írta az én darabomat!

— Hát nem haragszik rám?

— De hogy.

— Őa szellemes ember.

A volt párisi szerb követ ötvenmilliót hagyott az államra és fiait nagy nyomorban élnek Belgrádban

A belgrádi jogászok semmitőszék elutasította a nyomorgó fiúk örökösödési igényét

(Belgrád, február 8. Az Új Kelet tudósítójától.) A belgrádi semmitőszék egy örökösödési ügyben tartott tegnap főtárgyalást, amelynek kimenetele elé a fővárosban nagy érdeklődéssel tekintettek.

Néhány év előtt meghalt Bajlova Zsóvkó, volt párisi szerb követ és vagyonát, amelyet közel ötvenmillió dinárra becsülnek, a rokonok nagy meglepetésére a államra hagyta végrendeletében. A végrendelet kikötötte, hogy a vagyonát egyesítsék s „Bajlova alapítványa” elnevezés alatt gyermekeiket létesítsenek, amelyben tízeven aluli árva gyermekeket neveljenek. A végrendeletet az elhunyt két fia megtámadta és pert indított az állam ellen, kérve a bíróságot, hogy a nagy vagyont itélje meg az örökösöknek. A keresetükben az elhunyt fia orvosi bizonyítvánnyal igyekeztek bizonyítani, hogy apjuk még a háború kitörése előtt súlyos idegbajban szenvedett, 1922-ben pedig az elmebaj tünetei mutatkoztak rajta. Az elsőfokú bíróság annak idején kihalgatta az elhunyt volt kezelőorvosait, csupa előkelő, belgrádi orvos és az elhunyt több barátját, közülük Jano vicz Slobodánt, a híres szláv történészt, aki az orvosokkal együtt azt vallotta, hogy Bajlovcát egészséges embernek ismerték, aki szerintük a végrendeletet teljesen beszámítható állapotban készítette. Első fokon a fiúk elvesztették a pert az állammal szemben, de felebbezés folytán a tábla, majd amikor ez is elutasította keresetükkel, a semmitőszék elé került igényük és a per végző fokon való tárgyalása nagy érdeklődést váltott ki a fővárosban. A volt párisi szerb követ a leggazdagabb emberek közé számított és a fia apjuk halála után a leguagyobb szegénységben maradtak, mert Bajlova

Ezt akartam neki válaszolni: „Maga pedig tökfilkó.” — Aminek bizonyára örült volna, de gyorsan kerekelt oldott.

Egy szép reggel aztán ezt a levelet kapom tőle:

„Kedves barátom!

Szükségem volna egy bizalmas barátára, hát ön-höz fordulok. Ezt főttem ki magamban: jöjjön el hozzám holnap, szombaton fél tízenegykor, egyszerűen ebédelőnk s később előadásom magának azt a három felvonást, melyet most fejeztem be. Biztosíthatom, hogy nem bánja meg. Aztán majd elcsévegünk, mint jó cimborák s maga tanácsokat ad nekem. Helyes?”

Nagyszerű! A tökfilkó egyszerre cimborájává lett, bizalmas barátjává. Arra kért, hogy hallgassam meg darabját s bíráljam meg.

Három hosszú óráig rettentetetlenül hallgattam meg a darabját. Időközönként meg megállt s így szól: „Na mit szól hozzá?”

Nincs bátorságom közöztetni itt e befolyásos kritikus nevét. Nem szeretek halotakat támadni. Nekem elegendők azok, akik élnek...

még a butorait is odaajándékozta a róla elnevezendő alapítványának. A semmitőszék a tegnapi tárgyaláson elutasította a semmiségi panaszt és ezzel a végrendelet teljes egészében érvénybe lépett és megkezdik a végrehajtását.

Bajlova nagykereskedésű birtokot hagyott hátra, azonkívül pedig az ő tulajdona volt a „Szerb király” szálló hatalmas épületömbje és az a nagy épület, amelyben a kereskedelmi bíróság székel. Ezenkívül vagy harminc kisebb háza volt Belgrád különböző részein. A földet és a házakat az elhunyt akarata szerint eladják és a pénzen egy hatalmas épületet emelnek, amelyet tízeven aluli árva gyermekek elhelyezésére rendeznek be. A szociálpolitikai minisztérium a végrendeletet már a legközelebbi időben végrehajtja és ezzel elintézt nyer a nagy port felvert örökösödési per. Bajlova vagyonából száz és száz árva gyereket fognak felnevelni, a volt párisi szerb követ két fia pedig szegényen él a fővárosban és nehéz munkával keresik meg a betevő felatot.

MORAVETZ
ROMÁNIA ZENEMŰKÖZPONTJA
TIMIȘOARA
MINDEN ZENEMŰVET RAKTÁRRÓL
SZÁLLIT!
Jegyzékek ingyen

Select-Mozgó

Február 9. **Schellenberg testvérek** Február 9.

Keltmann világhírű regénye után. Főszerepben: Konrad Veidt (dupla szerep), Lia e Heid és Lil Dagmar. Gyönyörű rendezés. Megható jelenetek. Monopol Matador

Urania-Mozgó

Fehér galambok fekele országban.

Móric Zigmond világhírű regénye nyomán. Főszerepben a legbájosabb magyar művésznő LOTH ILA. Monopol Concordia

Apollo-Mozgó

Douglas Fairbanks kiváló művész

Erdők királya

szenzációs filmben. Monopol Concordia

Mária az „Unit” a király a király

A rádiumkezelés herceg Bukares

(Bucuresti-Bukarest tudósítójától.) Mária táson fogadta az „Unit”-nek a következőket: „Mária királyné, az első n. érkezése óta, amikor a király jobban várgáltak és biztosították a verdetes eredmények csak néhány napja hozzá a királyné, meg korábban ez a moruságtól megkímélte Mária királyné beszélt és kifejtette, nem sok kell már a ségünkre jöjjön, hozzá és eszközeik

Ujabb a Mentés

(Bucuresti-Bukaresti tudósítójától.) A Mar tegnap császár-göröz rator utasának semmi be Konstanca haza császárt Konstanca Ugyancsak a Tuzlától. A hój a Traján cs. A Durostor a mentési munkál a Severe nos csak zátonyra ker Konstantinápoly napon Konstantinápoly

Március már élet

C. Braescu (Cluj-Kolozavár dósítójától.) A javaslatlall kápcrol híradás jelent m újabb információk tással lehet közölr terhat számot sz rint a törvényjav elkészült és hogy kívül a szövegező egyhangu álláspor A bizottság ta a lakásviszony térjen de egyuttal me nyugdíjasok, had a hadirokkantak Az egyik bu kozaot közöl C. aki tagja a lakb nak és aki a jav ben. Braescu al kezöket mondja — A törvény hosszabbítja a je ségét kétévi idő és az idesorozott időtartamra ped ság tagjainak van, hogy az ötszázezer lemmel rende tehát a törvé

Negyszázkétmilliós költségvetéssel készül Kolozsvár a nagy investíciós program megvalósítására

Felemelik a víz- és villanyáram pauszösszegét és alapárát. Egesz sereg jövedelmező és szociális befektetést tervez az 1927 évi budget

(Cluj-Kolozsvár, február 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsvár városi tanácsa megkezdte az 1927. évi költségvetési összeállítását, hogy a legközelebbi összehívandó közgyűlés elé már kész tervszöveget terjeszzen. A költségvetési előirányzat első fejelete a személyzet szelvényei, mely foglalkozik és javasolja, hogy a városi tisztviselők egy részét bocsássák el. Tekintettel azonban arra, hogy a napidíjak többnyire egyetemi halgatók, kártyások díjazásaihoz fogják járni számukra a város.

Arányos teherviselés

A készülő költségvetés legfőbb alapselve az, hogy igazságosan elcsúszta a kösterhekét. Megállapítást nyert ugyanis, hogy egyes városi polgárok favorizálva voltak, másokat pedig igazságtalanul sújtottak a maximális pótdíjakkal. Ebben az évben a rendes bevételekből 193 millió 647 800 lejt, a rendkívüli bevételekből 209 millió 31 800 lejt, összesen tehát 402 millió 679 600 lejt irányoz elő a budget.

Az ingatlanok megadóztatásából tízmillió lejt remél a város, vagyis a tavalyi összeg kétszeresét.

Ugy ezen a téren, valamint a villany és vízdíjak kirovásánál is érvényre fog jutni az igazságos teherviselés elve. Jelenleg ugyanis a város egy része áramórák és vízmérők alapján fizeti ezeket az illetékeket, a másik része pedig évi átalányban. A két illeték között túlnyomórészt a különbség, amelyet a város úgy fog nyújtani, hogy felemeli a pauszösszegeket, mikor a vízmérők és villanyórák általános bevezetése megvalósíthatatlan. Terve vette a város vezetőség, hogy az évi villanyáramátalányt a fogyasztók anyagi helyzetéhez mérten fogja megállapítani. A város belsőben lakó és nagyobb lakással rendelkező fogyasztók magasabb pauszát fognak fizetni. Ettől eltekintve azonban a villamos művek bevételeinek fokozására a költségvetés

javasolja a világító áramnak 11 lejre, az ipari áramnak 6 lejre való felemelését, amiből 30 milliót remél bevételezni a város. A budget ezzel indokolja ezeket az áremeléséseket, hogy ezek és a különböző illetékek képezik a város legfőbb jövedelmi forrásait, mikor a községi birtokok és a városi bérházak alig hoznak valamit.

A kiadási tételekben a költségvetés a rendes kiadásokra 193 millió 646 700 lejt, a rendkívüli kiadásokra 209 millió, összesen tehát 402 millió 646 700 lejt irányoz elő. Ezekre a kiadásokra nagy investíciós programot állított össze az állandó bizottság. A régi tornavivőház ellenében a néprajzi múzeum más területet bocsát a város rendelkezésére, amelyen áruosarnokot fognak építeni.

Az áruosarnok építésére 40 millió lejt irányoztak elő.

A sétaterén 15 millió lejt költséggel gyógyvizintézetet állítanak fel. Huszmillió lejjel mozgóképeszínházakat fognak építeni a város házaudvarán. Ebből az investícióból a város jövedelmeinek gyarapodását reméli. Ugyanennek a szempontnak figyelembevételével, de a szegényebb néprajzi érdekekben is a város 50 millió investícióval új zálogházat akar nyitni. Ugyanebből a költségvetésből restaurálni fogják

a Farkas-utcai régi színházat, amely gyűlésteremül fog szolgálni. A rendkívüli kiadások között szerepel még több szociális jellegű investíció. Így például

a költségvetés tízmilliót irányoz elő a tisztviselő-házak építési alapjára, 5 milliót a járványkórház felépítésére, 10 milliót a kisajátított területen épült városnegyed

Részeg fiú jelenlétében gyilkoltak meg egy falusi gazdálkodót

A fiúk nem tudják, ki a gyilkos. Egy zsidó házoló volna a hünper koronatanúja, de ez időközben meghalt

(Cluj-Kolozsvár, február 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Érdekes falusi bűntudat tárgyalat tegnap a kolozsvári törvényszék III. k. szekcióján. A múlt év szeptemberében történt, hogy a Kolozsvárhoz közel fekvő Tari községben Salegean György gazdálkodót egy éjjeli verekedés alkalmával meggyilkolták a falu határában.

A megadított nyomozás megállapította, hogy a meggyilkolt gazdálkodó fiú társaságában jártak a határban s mindnyájan ittasak voltak. A két Salegean fiú, mikor a nyomozó csendőrök lakásukon megjelentek, még mindig részegen feküdt és mámoros álmukból nem lehettek őket felzavarni. A nyomozás tehát emiatt kését.

E közben történt, Salegeanék régi haragosa Chilitiu Todor felhasznosította magát. A nyomozó közlegények ez a körülmény nem tűnt fel másnap, amikor a fiúk kisludak mámorukat és vallomást tehettek, a nyomozás más irányban indult meg.

Salegeanék elmondták, hogy az éjjel összeakadtak Kacsó Gyula, Lőrinc Tódo: és Calian Simoa nevű legényekkel. A békésen induló be-

rendbehozatalára, 50 milliót egy új gőzfürdő létesítésére, 20 milliót utjavításra, 20 milliót egy új Szamoshid építésére, 20 milliót a villamos és vízvezeték hálózat kiépítésére, 1 millió 200 ezer lejt pedig egy városi képtár létesítésére.

A város investíciós programjának minden egyes pontja már évek óta esedékes, de mint a múltban, úgy most is valószínű, hogy a kormány takarékosági szempontokra való hivatkozással törölni fogja ezeket a tetteket a költségvetésből. Már az is kérdés, vajjon a közgyűlés változatlanul elfogadja-e az állandó bizottság előterjesztését.

szelgetés csakhamar általános verekedéssé fajult, mert mindnyájan részegek voltak. Vasvillákkal mentek egymásnak s a verekedésnek K. ein Mózes zsidó házoló vetett véget, aki Chilitiu Todorral, Salegeanék régi ellenségével arra haladt szekerén. Alig távoztak azonban a békéltetők, amikor az általános verekedés ismét kiújult. Többször a tanuk nem emlékeznek.

Evvel végződött a nyomozás, melynek eredménye az lett, hogy K. esőkat gyilkosság vádjával a kolozsvári törvényszék elé állították. Az első tárgyalás a múlt hó 10-én volt, mikor a vádlottak ügyvédje, dr. Nistor Miklós felhívta a bíróság figyelmét a nyomozás hézagára, hogy t. i. a régi haragos öngyilkosságát figyelmen kívül hagyták.

A magidézett új tanuk között a házoló vallomása lenne a legfontosabb, de Klein Mózes időközben meghalt. Egyes tanuk állítása szerint Chilitiu leszállt a szekerről és visszatért a verekedőkhez.

Az érdekes bűntudat holnap folytatja a törvényszék.

Új szabályzat készül a mozgóképeszínházakról és filmkölcsonzó vállalatokról

Minden román állampolgár kaphat moziengedélyt. Szakszövetségbe tömörítik az összes moziállatokat

(Bucuresti-Bukarest, február 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) A székelyországi minisztérium új szabályzatot dolgozott ki a mozgóképeszínházak engedélyezéséről, létesítéséről, felépítéséről, berendezéséről és működéséről. A szabályzat értelmében moziengedélyt kaphat bármely román állampolgár, minden kulturális és jótékonyági intézmény, amely erkölcsi testületnek van elismerve, továbbá a városok és falvak. Az engedélyt kérvényesítőnek a polgármesteri hivatal, vagy a községi előljáróság útján a minisztériumhoz intézett kérvényhez csatolni kell állampolgársági, letelepedési és erkölcsi bizonyítványt, az eddigi bizottság szakvéleményét a helyiségről, valamint a romániai mozgóképeszínházak országos szövetségének javaslatát. A városháza, illetőleg községza által

felterjesztett kérvényekre legkésőbb harminc napon belül a kérvényező megkapja a döntést.

A kulturális és jótékony egyesületek közvetlenül a minisztériumhoz adhatják be moziengedély iránti kérésüket, a helyhez csatolni kell az alapszabályokat és másolatban azt a törvényt, amellyel erkölcsi testületként lettek elismerve. Olyan helységben, ahol magánszemély és egy kulturális egyesület is kér engedélyt, az utóbbi részesül előnyben.

A filmkölcsonzó vállalatok, minthogy szoros összefüggésben vannak a moziakkal, ugyanolyan feltételek mellett kérhetnek működési engedélyt Románia területére. A kérvényben, amelyet közvetlenül a minisztériumhoz terjesztenek fel, fel kell tüntetni a városot, ahol a vállalat létesül, a vállalat vezetőinek nevét, az általa képviselt céget, működési területét és az esetleges speciális feltételeket.

A kultuszminisztérium által jelenleg elismert mozgóképeszínházak és filmkölcsonzó országos szövetségben fognak tömörülni, a miniszter fenntartása alatt és ennek a szövetségnek szakkamara-jelleget lesz.

A szabályzat a továbbiakban a legaprólékosabban állapítja meg a mozihelyiségek berendezését, így például előírja, hogy az egyes széksorok között 45

centiméteres távolság kell legyen.

A kulturális egyesületek részére engedélyezett mozgóképeszínházak a 26 százalékos látványossági adó helyett tizszázalékos adót fognak fizetni,

amennyiben jövedelmüket kulturális célokra fordítják. Az erre vonatkozó kérvényeket a székelyországi minisztériumhoz kell a pénzügyminisztériumhoz felterjeszteni.

Az állami jövedelmeknek effektív módon való növelése érdekében a szabályzat

megtiltja, hogy a moziállatok bármilyen monopolisztikus, vagy kartell-megállapodást létesítsenek.

A moziállatok ellenőrzésére a kultuszminisztérium speciális kiküldöttei, a helyi, községi és rendőrszervezetek vannak bízva. Az olyan filmkölcsonzó vállalatokról, amelyek a központi bizottság által nem engedélyezett, vagy Romániában monopol joggal nem bíró filmeket hoznak forgalomba, azonnal megvonják a működési jogot és helyiségüket bezárják. Azt a filmkölcsonzó vállalatot, vagy mozgóképeszínházat, amely a működési engedélyre vonatkozó szabályzatot nem tartja be, első esetben ötezer lejtig terjedő bírsággal, második esetben a helyiség bezárásával büntetik.

Meghülésnél, náthánál, torokfájásnál, idegfájdalmaknál, szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferencz József“ keserűviz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárok véleménye szerint a Ferencz József-víz hatása gyors, kellemes és megbízható. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Zongoravétel előtt

győződjön meg olcsó árainról. Wirth, Lau-berger, Hoffmann, Lyra Produktion Genossenschaft gyárak képviselője.

Kedvezményes részletre is.

Sternberg, Oradea

Baly. Regele Ferdinand 14. — Telefon 4 94

yózel-
okát

nul alakítson
alkotmányos
an válságos,
tüzből van.
szabályszerű
valamennyi
hogy el-
gyminisztert
ura is átte-
ége fellázadt
ban ostrom-
a őssz s csa-
dó csapatok
tugállaban is
ok itt is meg-

akar

z állam-

lázott szöve-
mnak ellensére,
edelmi szerve-
öbök között

ársasággal
ba került a
tallotta vé-
t, holott az
volt ebből

lázrik tehát,
eresen is na-
ébként most
anoleson ad-
zgyminiszte-
ügyet el nem
értesztésekre
tudni véli,

scunak ad

várja meg a
a miniszterel-
ének felosztá-
titkér hatás-
fogja meg-

HIREK

— Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánátsági sajtó napilapja.

Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő dr. Marton Ernő.

— Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Szerda

5687. I. Adar 7.
1927. február 9.

Minden, vagy semmi!

„Minden, vagy semmi” — mondtam a szívemnek
s a szívem visszadobbant: szent igaz!
Vagy mindene vagy kedvesednek, minden,
népfény a ködben, „van” a nincsből,
nyitható zár titkos letiltáson,
vagy semmi vagy csak, utasít gaz.

Vagy mindentek a hit, a vágy, a bánat,
a féltő-áldó, féltő-vádoló sőt beteg —
Féltő izó márnál a semmi
igazabb láng! fénye után menni
jobb, mert árnyan meg lehet pihenni,
csak a megalkuvásban nem lehet.

A gulák ormát elszánás emelte,
a Minden vágya rombolt, épített.
A tagadást a teljes semmi adta,
hogy borsongjunk, hogy szomjazzunk alatta
— s ezt is a Minden vágyta és akarta,
mely tagadásra emelt szent hitet.

„Minden, vagy semmi” — ez legyen, kiáltom,
ha szenvedély űz, romlás kényszerít.
Legyek baglya inkább néma gyászának,
mint hőse „aurea mediocritas” nek,
engem a fél-vágyak megaláznak,
de a márnál hőssé istentit.

Ha tűzünkhez nem akad égni erdő,
ha szárnyainkhoz nincsen tiszta lég:
a pokol legyen, Semmi birodalma
hazánk — s feletünk ördögök hatalma,
áldott szemét előlünk eltakarja
a Minden csodás országa — az Ég!

Salamon László

Uj erdélyi chaluctelep létesül

A jelentkezések határideje február 15

A központi Palesztinahivatalnak sikerült a következő gazdasági évre újabb 15 chaluctelep létesítésére szükséges kiképzésre kiválóan alkalmas munkahelyet szerezni. Egy gazdasági főnökváltást végzett elsőrangú pomológus vezetése mellett és közelében egy nagy gyümölcsös birtokon falkola és új szálláshelyek létesülnek és ezeken körülbelül 15 zsidó ifjút és leányt fognak kiképezni a jövő évi helyezni. Palesztinának a mostani helyzetben első sorban szakképzett munkásokra van szüksége és különösen gyümölcstermelésben és szállóművelésben kiképzett chalucokban ma is állandó hiány van. Ez vezette a Palesztinahivatalt arra, hogy a következő gazdasági évben ilyen szakképzett munkások kiképzését tegye lehetővé. Az allija mai erős korlátozása mellett különben is csak ilyen szakképzett chalucok részére nyitottak meg az ország kápi és csak ezek tudnak Palesztinában ma is szonnal elhelyezkedni.

A Palesztinahivatal az új kertészeti csoportba is 15-ig fogad el jelentkezéseket. Csak olyan 17 éven felüli ifjak és leányok jelentkezzenek, kik komolyan elhatározták, hogy munkájukkal részt akarnak venni az ország feleltetésében és akik erőt és akaratot éreznek megukban ahhoz, hogy az igazi chaluc neves, de nehéz hivatásának eleget tegyenek.

A jelentkezések a központi Palesztinahivatalnál történnek (Cluj, Str. Baron L. Pop 10.) személyesen, vagy írásban az összes személyes adatok megjelölésével, fénykép és orvosi bizonyítvány mellékeléssel.

— A „Studio” első estélye csütörtökön este 8 órakor a hitolius főgimnázium dísztermeiben lesz megtartva. Jegyek Lepsgenál kaphatók.

— A zsidó menzáért. A zsidó egyetemi hallgatók sorsa Romániában akkor is súlyos, ha az egyetemi tanulás lehetősége a legkedvezőbb anyagiakkal volna biztosítva. Kétszeresen nehéz és szinte a hősiességgel határos azoknak a zsidó diákoknak osztályozása, akik nyomorogva, fényes, éhezve sűrűn végig az egyetem folyosóján és a tanterem falai között, hogy a tudomány áldásában részesedjenek, hogy magasabb szellemi felkészültséggel bíróiák az erdélyi zsidó intellektualitás fennmaradását. Ezeknek a szegény diákoknak energiája az élet kegyetlen harcában kopik el s valóban csodával határos, hogy még mindig van bennük lelki erő tanulmányaik folytatásához. Ezt a hallatlan erőfeszítést skatja honorálni Kolozsvár és Erdély belátó, intelligens zsidósága akkor, amikor új életre kelti a zsidó menzát támogatja menzabarátok körét, mely mozgósítási akciója a zsidó társadalom segélycsapatait. Az akció azonban csak akkor járhat eredménnyel, ha a zsidó közönség az utolsó pillanatban ráeszmél arra, hogy miről van szó és teljes erőfeszítéssel siet a még megmenthető megmentésére. Hiszen, hogy a menzabarátok akciója ezáltal komoly eredményekkel fog járni a zsidó menza fennmaradása az utolsó pillanatban mégis biztosítva lesz.

— Megcsuszott a lépcsőn és szörnyet halt. Tudósítónk jelenti: Forgács János dési lakos a Róza-utca 48 szám alatti házában padlására akart felmenni, a lépcsőn azonban megcsuszott és lezuhant. Azonnal meghalt.

— Fedák Sari Valentínóját szerződtek Hollywoodban. Budapesti jelentik: Fedák Sari névelőgyörgyöt küldött a budapesti „Ujság” szerkesztőségének, melyben közli, hogy a Valentínó utódjává Amerikába vitte Mind-szenthy Tibort, a „Fórum Nacional” Holly-woodba öt évre, előnyös feltételekkel szerződte.

— A „Dacia” turisztikai társaság bel- és külföldi kirándulásai. A „Dacia” turisztikai társaság múlt évi december hó 16-án tartotta közgyűlését, amelyen elhatározta, hogy 1927. év folyamán intenzívebben fog foglalkozni beföldön és külföldön rendezendő kirándulásokkal. A beföldön tervezett kirándulások a következő országok megismerését célozzák: Bukovina, Bukarest és Konstanca; Beszarábia; Valea Prahovei, Muntia Azuceni; Valea Jiului; Vaskapu Orsova, Temesvár, Resica és Herkulstördő. A külföldre tervezett kirándulások beosztása a következő: 1. Folyó évi május 12-iki indulással Clujról Wien (1 nap), Basel (1 nap), Páris (6 nap), Nice (4 nap), Velence (2 nap) és Budapest (1 nap). Ezen kirándulás célja Páris megismerése és a francia Riviera megtekintése a főszezonban. A kirándulás időtartama 20 nap. Költsége: Visszafutó díj Biharpüspöktől—Biharpüspöki gyorsvonat III. osztály, vízárak, szálloda és rendezési díj 17.000 lej, amely összeg a Banca Albina, Cluj, címre küldendő be. Ezen kirándulásra jelentkezéseket folyó évi február 25-ig fogadjunk el. Minden résztvevőtől kérünk beküldeni 2 darab fényképet és egy személyazonossági igazolványt (Baletin de inciriere) amely a csoportutlevél megszerzéséhez szükséges. A csoportutlevelet a rendezőség szerzi meg. Ezenkívül minden résztvevő tartozik belépni a „Dacia” klubba, a tagsági díj egy évre 500 lej, amelyet a kirándulási költségekkel együtt kell beküldeni. A rendezőség címe: „Dacia” turisztikai társaság, Cluj, Casuta postala No. 135. Felkérjük a t. résztvevőket, hogy a jelentkezés alkalmával 2000 lejű előlegű utazócsék a Banca Albina, Cluj, címre küldjenek be. 2. Május hó elején Olaszországba kellő számban jelentkezés esetén, 3. Június 10-én Svédországba és Norvégia. 4. Október második felében Spanyolországba a francia Rivierán keresztül. 5. December hó folyamán Egyiptomba kellő számban jelentkezés esetén.

— Megotte gyermekeit, mert kísértet látott bennük. Parisból jelentik: Rennes városában egy örült vasuti tisztviselőt otthon ápolták. Eddig igen cserdesen viselkedett, ezért a kórházi orvosok nem kívánták, hogy a kórházba szállítsák őt Tegnap ellenben, amikor felesége eltávozott hazulról, elvágta két kis gyermekének nyakát, mert kísérteteket látott bennük. Egy papírosodulára a következőket írta: — Megkönyebbültem érzem magam, mert megszabadultam kísérteteimről. A szegény örült elbujdosott és most a rendőrség keresi.

Staniolt

Nagyban is szállít Róvész Béla papírkereskedése Marosvásárhelyt. Kérjen ajánlatot 5

— A kolozsvári Barissziák hetedik kultúrtevékedése keretében vasárnap este 8 órakor a neológ iskola, Calea Regale Ferdinand 52. szám alatti helyiségben dr. Marton Ernő „A kongresszus” címen előadást tart.

— Szívenlőtte magát, mert anyósa rosszul bánt vele. Dásról jelenti tudósítónk: Dás egyik legszebb lánya, az elig tízenhároméves Koller Rózsika, még a nyár folyamán megismerkedett a déli Si es gyalogezred egyik főhadnagyával. Megszerették egymást és házasságra léptek. Boldogan éltek mindaddig, amíg a főhadnagyot Bukarestbe helyezték át. A fiatal asszony fájó szívvel vált meg szüleitől és Bukarestbe költözött, ahol az anyósánál kapott otthont. Nemsokára az asszonyk látogatónba jött szüleihez és sűrűn panaszkodott, hogy anyósa milyen rossz bánásmódban részesíti. Pár hét múlva visszautazott férjéhez Bukarestbe, honnan tegnap sürgöny érkezett, amelyben közölték a szerencsétlen szülőkkel, hogy leányuk szívenlőtte magát és meghalt. A szülők leintázták Bukarestbe, hogy leányuk holttestének hazaszállítására iránt intézkedjenek.

— Nincsiés is akcióbba lépett Jugoszlávia orosz orientációjának egyengetésére. Belgrádból jelentik: A jugoszláv politikai élet legszenzációsabb hírének ma Nincsiés volt külügyminiszter külföldi utazása képezi, amely az Uzonovics kormány megbízásából pár nap előtt indult el. Amint beavatott körökből hírlik, ez az ut Jugoszlávia új külpolitikai orientációjával van kapcsolatban. Nincsiés van hivatalban tapogatózni abban az irányban, hogy a szóbajövő nyugati hatalmak, elsősorban Franciaország, hogyan itélnék meg Jugoszlávia új politikai orientációját, mely főleg Oroszország és Németország felé irányulna. Belgrádi politikai körök véleménye szerint ugyanis ezt az orientációt csak a régi francia jugoszláv kapcsolatok torábbi hibátlan fennmarásával lehetne megvalósítani. Az a kérdés vetődik föl tehát első sorban a belgrádi politika részére, hogy Paris mit szól az új tervhez. Jugoszláv politikai körökben azt hiszik, hogy Anglia erős közéletese Olaszországhoz, melyet az olaszok kínai kérdésben mutatott magatartása is bizonyít, hajlamosabb fogja tenni a francia külpolitikát Jugoszlávia, esse leges Moszkva felé orientálódásának elfogadására. Nincsiés első sorban Parisba utazik, ahonnan Berlinbe folytatja útját. Jugoszlávia különben egy másik útja is van a Moszkva felé irányuló tárgyalások lefolytatására s ez az ut Angorán keresztül vezet, mert az angolai kormány, mellyel a jugoszláv kormányzat az utóbbi időben igen szívélyes viszonyba lépett, a magyar részéről viszont szoros összeköttetést tart fenn a szovjet külpolitikával. Nincsiés Berlinből Bernbe és a szükséghez mérten esseleg Londonba is utazik.

Az Uj Kelet Oradea-Mare-Nagyvárad fiókiadóhivatala, Str. Aurel Vlaicu 51., (Blum Zsigmond) és Ezredévi emléktér 2. sz. (ernyőház) alatt van. Telefon 8-68.

Itt van az új tánc

Black Man's Rag a Black Bottom

című, kottára táncolják, tanítják mindenütt. 40 lei.

MORAVETZ-kiadás.
Mindenütt kaphatók. 1

Antiquaire

Holtscher

Cluj

Strada N. Iorga (Jókai-u.) 2.
Vis-à-vis „Hotel New-York” 4

Fontos! Szabolcs

Neuman
Regina Maria 10. s
400 Yd. olasz cérna 8 l
50 mt. I-a gépselyem 8-5
Duplaszáles glott 110 L.

SZINHAZ

MAGYA

Szerda: Levendula (Csal, új szereposztás, Tolnay, I. Sorozat 270)

Csütörtök: Házitündér (ság, először. Pr. zatszám 271.)

Péntek: Házitündér (zatszám 272.)

Szombat 3-kor: Akadémia, olcsó hely. Csúry Bálint. — Ihászszil. Sorozat

Szombat 8-kor: Vöröspoor Lilivel. Pr. szám 274)

Szombat háromnegyed ményivel. Bérlet

Vasárnap fél 4 kor: Tolnay, Ihászszil. rozat 276.)

Vasárnap 7-kor: Házitündér (Sorozat 277.)

Vasárnap 9-kor: Lavényi, Tolnay, B. Sorozat 278

Hétfő: Kariaty Frig személyes föllepésével. Prem

1927. április 30

Budapesti Nemzeti Vásár

1927. április 30

Rendezi a Budapesti Vámsz

Bel- és külföldi száll. Vízumk

Kiállítónak és a nyujtanak Budapest.

Cluj: Kereskedelmi Arad, Brasov, Deva és Ipartmari

Bistrita: Laurentzi Carei: Brichta Mik Dej: Stojka László

Dicioanmartin: Pe Oradea: Hala de B Satu Mare: Uniune a Patronilor

Timisoara: Tedesco Turda: Polonyi Sz

Megnyit a Sztojáj

melyben minden garantált friss toj megrendelést ház

Fontos! Szabókellékek, belés, cérna, harisnya, vattelln, gombok

Neumann Károly

Regina Maria 10. szakszabókellékek vevőit
400 Yd. olasz cérna 8 L. 300 Yd. angol cérna 15 L.
60 mt. I-gépselyem 850 Duplaszélés vattelln
Duplaszélés glott 110 L. 1 m. 175 L.

SZÍNHÁZ - MŰVESZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor

Szerda: *Levendula* (Operettarepriz, új betanulás-sal, új szereposztással. Lengyel Irén, Neményi, Tolnay, Ihászszal. Premierbérlet 43. Sorozat 270.)

Csütörtök: *Házitündér* (Dickens színműve, Ujdon-ság, előszór. Premierbérlet 44 szám. Sorozatszám 271.)

Péntek: *Házitündér* (Napibérlet 45 sz. B. Sorozatszám 272.)

Szombat 3-kor: *Akácfaivág* (11 ik ifjúsági előadás, első helyárakkal. Előadó tanár: Dr. Csúry Bálint. — Lengyel Irén, Tolnay, Ihászszal. Sorozat 273.)

Szombat 8-kor: *Vörös szenvedély* (Drámai repriz, Poor Lilivel. Premierbérlet 45 sz. Sorozatszám 274.)

Szombat háromnegyed 10 kor - Párisi kirakat (Neményivel. Bérletszűnet. Sorozat 275.)

Vasárnap fél 4 kor: *Három a kislány* (Neményi, Tolnay, Ihászszal. Leszállított helyárak. Sorozat 276.)

Vasárnap 7-kor: *Házitündér* (Napibérlet 46 sz. A. Sorozat 277.)

Vasárnap 9-kor: *Levendula* (Lengyel Irén, Neményi, Tolnay, Ihászszal. Napibérlet 46 sz. B. Sorozat 278.)

Hét: *Karinthy Frigyes szerzői estéje* (Karinthy személyes föllépésével, előadásával és futóvasásával. Premierbérlet 46 sz. Sorozat 279.)

Budapesti nemzetközi vásár

1927. április 30 — május 9.

Rendezi a Budapesti Keresk. és Iparkamara **Vámszabadraktár.** Bel- és külföldi szállítási és utazási kedvezmények **Vízumkedvezmény.**

Kiállítóknak és a látogatóknak felvilágosítást nyújtanak: Budapest, Vásárháza (V. Alkotmányu. 8.)

Ciuj: Kereskedelmi és Iparkamara. Arad, Brassov, Deva, Tg.-Mures: Kereskedelmi és Iparkamara.

Bistrița: Laurentzi János bogyár. Carei: Brichta Miksa.

Dej: Stojka László fűszerkereskedő.

Dicioșu-martin: Pekry Sándor földbirtokos.

Oradea: Hala de Comerțiu din Oradea.

Satu Mare: Uniune Industrialilor de Fabrica și a Patonilor din jud. Maramureș.

Timisoara: Tedeschi Béla, II. Str. Daciilor 17.

Turda: Polonyi Sándor fűszerkereskedő.

Perfect

vésznöki műintézet

Rugyantabélyegzőgyár, domborműnyomda, Gyár: **Arad** Postafiók 97. Fiók: Timisoara, Str. Mercy No. 8.

Megnyílt a Széchenyi-tér 34. sz. alatt tojás üzlet

melyben minden nap szakszerűleg lámpázott garantált friss tojást piaci áron 50—100 dbig megrendelést házhoz szállítunk. **HOLLANDER**

KÖZGAZDASÁG

A csődönkívüli kényszeregyezés

Ica: *Weiss Kálmán textilgyáros, Nagyvárad*

Románia kereskedelmi és iparkamaráinak egy igen fontos törvényjavaslatot — a kényszeregyezés referóját — küldte el a kereskedelmi kamarák szövetségére megvitatás és javaslatlétel céljából.

Az, hogy a csődönkívüli eljárásra szükség van, nem képzhet vitát tárgyat. Nemcsak az adós érdeke, hogy a csődöt elkerülje, hanem a hitelező érdeke is kerülni a felesleges kötségek, emberileg pedig egyenesen kötelező az önhibáján kívül bajba jutott adósra segíteni. Nincs is olyan törvényhozás, amelyet e kérdés ne foglalkoztatott volna. A több országgrész által magyagyobbodott Romániában egységesen most kerül a kérdés rendezés alá.

A regátban érvényben van olasz mintára a moratoriumi törvény, amely az adósnak tartozásai rendezésére 6 hónapi moratoriumot ad, ha önhibáján kívüli okból vált fizetésképtelenné. Időközben azonban ez a moratorium újabb 6 hónapra meghosszabbítható. Hogy a mai pénzügyi viszonyok mellett, amikor újabb tökéhez az adósnak lehetetlen hozzájárnia és amikor nagyobb üzleti forgalomra számítani nem lehet, ennek a törvénynek praktikus értéke nincs, — az kézen fekvő. A kereskedők nagyon jól tudják, hogy egy moratoriumban levő cég újabb árúhiteleit nem kap, a régi szeszonnult árú eladásából pedig ismét talpraállani nem lehet. A kereskedők ezt nagyon jól tudják, a moratorium-törvényt azonban jogászok csinálták és nem kereskedők. Ez a törvény csak arra jó, hogy az adós még 6 hónapig éljen a hitelezők pénzéből.

Erdélyben érvényben volt a regati moratorium-törvényről sokkal rosszabb kényszeregyezési törvény, amelyet csak az nem jászott ki, aki éppen nem akarta. A magyar kényszeregyezési törvény szerint a követelések többsége szavazott és 100 eset közül 99 esetben az egyezséget megszavazták. Az adós a bank- és az árúhitelein kívül még tartozott a magyénjének, a keresztpajjának és a keresztfőjának, — egyszóval a rosszhiszemű adósainál a hitelező a fiktív követelések légiójával szemben teljesen tehetetlen volt. Az adós megszavaztatta a neki tetéző kvótát és a dolog be volt fejezve. A bankrestli vizontsladók intervenciójára a kormány igen helyesen ezt a törvényt felfüggesztette, véget vetve a rosszhiszemű adóságinálók eldorádójának.

Sajnos, a kamarák szövetsége által kidolgozott javaslat semmivel sem különbözik a hibák miatt hatálytalanított kényszeregyezési törvénytől. Az egész újítás az, hogy a rokonságban levőktől nem fogad el igénybejelentést. Ezzel az újítással egyrészt a hitelezőket nem védi, mert utóvégre fiktív követelést jőbarát is bejelenthet, másrészt gyakori eset, hogy közeli hozzátartozó valóban segít és kölcsönöz az adós-

nak. Külön tanulmányra tartozik az érvényben volt törvénynek a hibáira rámutatni, de ha csak az egyetlen hibát, a fiktív követeléseket, — mint ahogy a kamarák szövetségének javaslata teszi, — akarjuk kiküszöbölni, úgy elég volna a követelések igazolására szolgáló eskü elrendelése. Az érvényben volt kényszeregyezési törvénynek annyi hibája miatt volt kénytelen a kormány a törvény hatályát felfüggeszteni, hogy teljesen lehetetlen azt lényegesen átmódosításra kényszeríteni, mert ismét ott fogunk tartani, ahol a hatálytalanítás előtt. Az új törvény meg kell, hogy feleljen kettős céljának, az önhibáján kívül bajba jutott adósra segíteni, másrészt a tulajdon jogbiztonságát megvédeni. Hogy ezt a célt a törvény elérje, tartalmaznia kell a következő paragrafusokat:

1. Az adós minden 6 hónapban köteles legyen nyersmárleget csinálni és mibelyt látja, hogy nem aktív, legyen köteles a kényszeregyezési eljárást megkérni. Az adós ezzel az eljárással a bajból gyorsan kikerül, viszont a hitelező legfeljebb 20 százalékot veszít.

2. A minimális kvóta 60 százalék lehet. (Szakember tudja, hogy kellő kereskedelmi gondossággal vezetett üzletnél — vis majort kivéve — lehetetlen 40 százaléknál többet veszíteni)

3. Egy hitelező kérésére bármelyik hitelező köteles az adós által elismert követelésének fennállását esküvel bizonyítani.

4. Az eljárás egyszerűsítését: a bíróság egy szatember gondnokot és egy jogász helyettes-gondnokot rendel ki, akik a moratorium 60 nap alatt az eljárást befejezzék. A két gondnok költsége a készpénzkiadásokon kívül az árúraktár értékének 5 százaléka lehet, legfeljebb azonban 60 000 lej.

A pénzárnál a legnagyobb hitelező megbizottja ül. A bírósághoz beadandó kérelemhez csatolandó a hitelezőkhöz elküldött értesítés feladóvevénye.

5. Ugyanazon cég fizetéseképtelenségének másodszori megismétlődése esetén a minimális kvóta 70 százaléknál kevesebb nem lehet, harmadszori esetben pedig köteles legyen az adós újabb hitelfelvételénél ezeknek a hitelezőjével ezt közölni. A fenti pontok betartása büntetőjogi szankciókkal biztosítandó.

Nem tartok igényt arra, hogy fenti paragrafusokat szakkörök, mint megfelelőket elfogadják, bár ez a megoldás a becsületes adós szempontjából is — anélkül, hogy a hitelező károsodna — megfelelő. Mindenesetre a kamarák szövetsége nem bízhatja a javaslat kidolgozását — bár teoretikailag kiváló — iparkamarai főhivatalnokokra. A törvényjavaslat kidolgozásával gyakorlati szakembert kell megbizni, aki egy kiváló kereskedelmi jogász köz-

Tőzsde

Délelőtt a piac laza és üzeletlen volt, délután azonban Iemesvár vevőként lépett fel, ami az árakat felhajtotta.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárás						
Zürich	3510—3520	—	—	—	8380	—	—	—	—
Newyork	180—181	520	520	—	177	—	—	—	—
London	885—888	2531 ³ / ₄	2531 ³ / ₄	—	857	—	—	—	—
Páris	730—740	2043 ³ / ₄	2043 ³ / ₄	—	795	—	—	—	—
Milano	790—800	22 ¹ / ₈	22 ¹ / ₈	—	752	—	—	—	—
Prága	541—542	1539 ¹ / ₂	1539 ¹ / ₂	—	520	—	—	—	—
Budapest	3200—3210	9090	9090	—	32	—	—	—	—
Belgrád	—	918 ¹ / ₂	918 ¹ / ₂	—	315	—	—	—	—
Bukarest	—	295	295	—	—	—	—	—	—
Varsó	—	57 ¹ / ₂	57 ¹ / ₂	—	20	—	—	—	—
Bécs	2530—2590	7382 ¹ / ₂	7382 ¹ / ₂	—	2490	—	—	—	—
Berlin	4330—4340	12320	12320	—	4190	—	—	—	—

Száz lel árfolyama: Zürich (utó) —, Páris —, Budapest —, Bécs —, Prága —

27 február 9
k hetedik kul-
p este 8 óra-
geje Ferdinánd
t. Marton Ernő
tart.
t anyósa ros-
tudományok: Dás
g tízenhá év-
olyaman megis-
szred egyik fő-
mást és hízi-
indéddig, smig
ezték ár. A fia-
meg szüleitől és
nyósánál kóppott
yka látogatába
tott hogyanyósa
zesíti. Pár hit
akarestbe, shon-
amelyben közöl-
hogy leányuk
A szülők leutas-
nk holttestének
ek.
lépett Jugo-
nak egyenge-
ngoszlav politikai
acsics volt külgy-
amely az Uzo-
p előtt indult el.
ez az ut Jugo-
ával van kapoco-
ganyis tapogazni
döví nyugati ha-
hogyan itelnek
orientációját, mely
felé irányulna.
e szerint ugyanis
francia jogoszlav
arásával lehetne
k föl tehát első-
hogy Paris mit
politikai köröben
rdese Olaszország-
rdésben mutatott
abb fogja teni a
ese leges Moskva
Ninosics először
e folytatja utját.
ik utja is van a
k lefolytatására e
t, mert az angorai
mnyzat az utóbbi
a lépett, a maga
éet tart fenn a
Ninosics B rlinből
ese leg Londonba
-Nagyváradí fiók-
51., (Blum Zsig-
sz. (ernyőzlet) alatt
s Rag
ottom
tanítják min-
ei.
kiadás.
hatók. 1
re
cher
Jókai-u.) 2.
ew-York"

Fontos! Szabókellékek, belés, cérna, harisnya, vattelin, gombok
Neumann Károly
 Regina Maria 10. szakszolgálatában vehető
 400 Yd. olasz cérna 8 L. 300 Yd. angol cérna 15 L.
 50 mt. I. a gipselyem 850 Duplaszélés vattelin
 Duplaszélés glott 110 L. 1 m. 175 L.

SZÍNHÁZ - MŰVESZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor

- Szerda: Levendula (Operettreprez, új betanulással, új szereposztással. Lengyel Irén, Neményi, Tolnay, Ihászszal. Premierbérlet 43. Sorozat 270.)
- Csütörtök: Háztündér (Dickens színműve, Ujdonosság, először. Premierbérlet 44 szám. Sorozatszám 271.)
- Péntek: Háztündér (Napibérlet 45 sz. B. Sorozatszám 272.)
- Szombat 3-kor: Arácfaviág (11 ik ifjúsági előadás, olcsó helyarákkal. Előadó tanár: Dr. Csúry Bálint. — Lengyel Irén, Tolnay, Ihászszal. Sorozat 273.)
- Szombat 8-kor: Vörös szenvedély (Drámai reprim, Poor Lilivel. Premierbérlet 45 sz. Sorozatszám 274.)
- Szombat háromnegyed 10 kor - Párisi kirakat (Neményivel. Bérletszűnet. Sorozat 275.)
- Vasárnap fél 4 kor: Három a kislány (Neményi, Tolnay, Ihászszal. Leszállított helyárok. Sorozat 276.)
- Vasárnap 7-kor: Háztündér (Napibérlet 46 sz. A. Sorozat 277.)
- Vasárnap 9-kor: Levendula (Lengyel Irén, Neményi, Tolnay, Ihászszal. Napibérlet 46 sz. B. Sorozat 278.)
- Hétfő: Kariathy Frigyes szerzői estéje (Kariathy személyes fellépésével, előadásával és felolvasásával. Premierbérlet 46 sz. Sorozat 279.)

Budapesti nemzetközi vásár

1927. április 30—május 9.

Rendezel a Budapesti Keresk. és Iparkamara
Vámszabadraktár.
 Bel- és külföldi szállítási és utazási kedvezmények
Vizumkedvezmény.

Kiállítóknak és a látogatóknak felvilágosítást nyújtanak: Budapest, Vasárlóda (V. Alkotmányu. 8.)
 Cluj: Kereskedelmi és Iparkamara.
 Arad, Brasov, Deva, Tg.-Mures: Kereskedelmi és Iparkamara.
 Bistrita: Laurentzi János börgyár.
 Carei: Brichta Mikse.
 Dej: Stojka László fűszerkereskedő.
 Dicioanmartin: Pekry Sándor földbirtokos.
 Oradea: Hala de Bomerciu din Oradea.
 Satu Mare: Unione Industriilor de Fabrica si a Patronilor din jud. "atumare"
 Timisoara: Tedeschi Béla, II Str. Daciilor 17.
 Turda: Polonyi Sándor fűszerkereskedő.

Perfect

vésnöki műintézet

Ruggyantabélyegzőgyár, domborműnyomda,
 Postaút 97. Fiók: Timisoara, Str. Mercy No. 8.
 Gyár: **Arad**

**Megnyit a Széchenyi-tér 34. sz. alatt
 tojás üzlet**

melyben minden nap szakszerűleg lámpázott garantált friss tojást pisai árban 50—100 dbig megrendelést házhoz szállítunk. **HOLLANDER**

KÖZGAZDASÁG

A csődönkívüli kényszeregyezés

Ica: **Weiss Kálmán** textilgyáros, Nagyvárad

Románia kereskedelmi és iparkamaráinak egy igen fontos törvényjavaslatot — a kényszeregyezés referátját — küldte el a kereskedelmi kamarák szövetsége megvitatás és javaslatléttel öslyjából.

Az, hogy a csődönkívüli eljárásra szűkség van, nem képezheti vita tárgyát. Nemcsak az adós érdeke, hogy a csődöt elkerülje, hanem a hitelező érdeke is kerülni a felesleges költségek, emberileg pedig egyenesen kötelező az önhibáján kívül bájba jutott adósra segíteni. Nincs is olyan törvényhozás, amelyet e kérdés ne foglalkoztatott volna. A több országgrész által meggyobbodott Romániában egységesen mosi kerül a kérdés rendezés alá.

A régiában érvényben van olasz mintára a moratoriami törvény, amely az adósnak tartozásait rendezésére 6 hónapi moratóriumot ad, ha önhibáján kívül okból vált fizetésképtelenné. Időközben ez a moratórium újabb 6 hónapra meghosszabbítható. Hogy a mai pénzügyi viszonyok mellett, amikor újabb tökéhez az adósnak lehetetlen hozzájárnia és amikor nagyobb üzleti forgalomra számítani nem lehet, ennek a törvénynek praktikus értéke nincs, — az kézen fekvő. A kereskedők nagyon jól tudják, hogy egy moratóriumban levő cég újabb árnhiteit nem kap, a régi szezonmúlt árak eladásából pedig ismét talpraállani nem lehet. A kereskedők ezt nagyon jól tudják, a moratórium-törvényt azonban jogászok csinálták és nem kereskedők. Ez a törvény csak arra jó, hogy az adós még 6 hónapig éljen a hitelezők pénzéből.

Erdélyben érvényben volt a régi moratórium-törvényéi sokkal rosszabb kényszeregyezési törvény, amelyet csak az nem játszott ki, aki éppen nem akarta. A magyar kényszeregyezési törvény szerint a követelések többsége szavazott és 100 eset közül 99 esetben az egyezségeit megszavazták. Az adós a bank és az árnhiteken kívül még tartozott a nagyvállalatoknak, a keresztpajának és a keresztfiának, — egyezőval a rosszhiszemű adósánál a hitelező a fiktív követelések léteijával szemben teljesen tehetetlen volt. Az adós megszavaztatta a neki tetsző kvótát és a dolog be volt fejezve. A bukaresti vizontsladók intervenciójára a kormány igen helyesen ezt a törvényt felfüggesztette, véget vetve a rosszhiszemű adóságonisálók eldorádójának.

Sajnos, a kamarák szövetsége által kidolgozott javaslat semmivel sem különbözik a hibák miatt hatálytalanított kényszeregyezési törvényről. Az egész újítás az, hogy a rokonságban levőktől nem fogad el igénybejelentést. Ezzel az újítással egyrészt a hitelezőket nem védi, mert utóvégre fiktív követelést jőbarát is bejelenthet, másrészt gyakori eset, hogy közel hozzátartozó valóban segít és kölcsönöz az adós-

nak. Külön tanulmányra tartozik az érvényben volt törvénynek a hibáira rámutatni, de ha csak az egyetlen hibát, a fiktív követeléseket, — mint ahogy a kamarák szövetségének javaslata teszi, — akarjuk kiküszöbölni, úgy elég volna a követelések igazolására szolgáló eskü elrendelése. Az érvényben volt kényszeregyezési törvénynek annyi hibája miatt volt kénytelen a kormány a törvény hatályát felfüggeszteni, hogy teljesen lehetetlen azt lényegtelen átmódosítással ismét életbe léptetni, mert ismét ott fogunk tartani, ahol a hatálytalanítás előtt. Az új törvény meg kell, hogy feleljen kettős öslyjának, az önhibáján kívül bájba jutott adósra segíteni, másrészt a tulajdon jogbiztonságát megvédeni. Hogy ezt a öslyját a törvény elérje, tartalmaznia kell a következő paragrafusokat:

1. Az adós minden 6 hónapban köteles legyen nyersmérleget csinálni és mihelyt látja, hogy nem aktív, legyen köteles a kényszeregyezési eljárást megkérni. Az adós ezzel az eljárással a bájból gyorsan kikerül, viszont a hitelező legfeljebb 20 százalékot veszít.

2. A minimális kvóta 60 százalék lehet. (Szakember tudja, hogy kellő kereskedelmi gondossággal vezetett üzletnél — vis majort kivéve — lehetetlen 40 százaléknál többet veszíteni!)

3. Egy hitelező kérésére bármelyik hitelező köteles az adós által elismert követelésének fennállását esküvel bizonyítani.

4. Az eljárás egyszerűsítését: a bíróság egy-azatember gondnokot és egy jogász helyettesgondnokot rendel ki, akik kötelesek 60 nap alatt az eljárást befejezni. A két gondnok költsége a készpénzkiadásokon kívül az áruraktár értékének 5 százaléka lehet, legfeljebb azonban 60 000 lej.

A pénzárnál a legnagyobb hitelező megbizottja ül. A bírósághoz beadandó kérelemhez csatolandó a hitelezőkhöz elküldött értesítés feladóvévénye.

5. Ugyanazon cég fizetésképtelenségének másodszori megismétlődése esetén a minimális kvóta 70 százaléknál kevesebb nem lehet, harmadszori esetben pedig köteles legyen az adós újabb hitelfelvételeinél ezeknek a hitelezőjével ezt közölni. A fenti pontok betartása büntetőjogi szankciókkal biztosítandó.

Nem tartok igényt arra, hogy fenti paragrafusokat szakkörök, mint megfelelőket elfogadják, bár ez a megoldás a becületese adós szempontjából is — anélkül, hogy a hitelező kirosodna — megfelelő. Mindenesetre a kamarák szövetsége nem bishatja a javaslat kidolgozását — bár teoretika kiváló — iparkamarai főhivatalnokokra. A törvényjavaslat kidolgozásával gyakorlati szakembert kell megbízni, aki egy kiváló kereskedelmi jogász köz-

Tőzsde

Dél előtt a piac lanjha és üzletelen volt, délután azonban lemesvár vevőként lépett fel, ami az árakat felhajtotta.

Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. jelentése		Valutapiac 1927 február 8 (Rador)							
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárás						
Zürich	3510—3520	—	520	—	8390	—	—	—	—
Newyork	180—181	520	520	—	177	—	—	—	—
London	885—888	2531 ³ / ₄	2531 ³ / ₄	—	857	—	—	—	—
Páris	730—740	2043 ³ / ₄	2043 ³ / ₄	—	795	—	—	—	—
Milano	790—800	22 ³ / ₈	22 ³ / ₈	—	752	—	—	—	—
Prága	541—542	1539 ¹ / ₂	1539 ¹ / ₂	—	520	—	—	—	—
Budapest	3200—3210	9090	9090	—	32	—	—	—	—
Belgrád	—	913 ¹ / ₂	913 ¹ / ₂	—	315	—	—	—	—
Bukarest	—	295	295	—	—	—	—	—	—
Varsó	—	57 ¹ / ₂	57 ¹ / ₂	—	20	—	—	—	—
Bécs	2530—2590	7382 ¹ / ₂	7382 ¹ / ₂	—	2490	—	—	—	—
Berlin	4330—4340	12320	12320	—	4190	—	—	—	—

Száz leol árfolyama: Zürich (utó) —, Páris —, Budapest —, Bécs —, Prága —

remekdösséssel, figyelembevéve a külföldi hasonló törvényeket, kell, hogy a javaslatot előkészítse.

Manoilescu államtitkár tagja lett az ellenséges vagyonekat likvidáló bizottságnak. Bukarestből jelentik: A külügyminisztérium Manoilescu pénzügyi államtitkárát nevezte ki a maga delegatúrájává az ellenséges javak likvidálására alakult bizottságba.

Megállapították a hivatalos petróleumárakat. Megírta az Uj Kelet, hogy az állami petróleumjárandóságok értékesítésénél az ipari és kereskedelmiügyi minisztérium ezentúl nem fog árveréseket kiírni, hanem időről időre közzéteszi azon árakat, amelyek mellett bárki jelentkezhet az állami petróleum megvásárlására.

Középeurópai sörkertek van alakulóban. Bácsból jelentik: Meg nem erősített hírek szerint a középeurópai sörgyárak között kartellterületek vannak folyamatban.

Eimarad a Sfatul által tervezett adótiltakozó naggyűlés. A kolozsvári Sfatul tudvalegileg február 13-ikára, vasárnapra tervezte annak a naggyűlésnek az összehívását, amelyen a város kereskedői tiltakozásukat akarták kifejezni az adóemlések és az újabb adók kiírása ellen.

Milliárdos fizetésképtelenség a magyar gabonapiacra. Breiner Béla vasvári gabonagyáros fizetésképtelenségét jelentette a hír általános feltűnést keltett, mert Breinernek, aki nagy gyümölcsüzletet is lebonnyoltott, üzleti körökben igen jó neve volt.

Franciaországban koncessziót kapott a Berlini Victoria. Párisból jelentik: A francia kormány működési engedélyt adott a Berlini Victoria életbiztosító társaságnak Franciaország területére.

Árverési napló. Február 26-án délelőtt árverés lesz a máramaroszigeti utéplőhivatalnál a Máramarosziget és Kirilbaba közötti országot védőfalának kijavítására.

adásokra 4000 lej. Ugyanezen időpontban a déli utasozati hivatalban lesz árverés 660 köbméter kavics szállítására a szamosújvár-marosvásárhelyi országot megjavításához.

Az erdélyi magánvasutak ügye a párisi román magyar döntőbíró előtt. Ezen a héten kellett volna összehívnia Párisban a román-magyar vegyesbírósnak, hogy több nagyfontosságú vitás ügyben döntsön.

Import-export. Újabb a következő külföldi iparvállalatok és kereskedelmi cégek fordultak megkereséssel a bukaresti kamarához, hogy üzleti összeköttetésbe akarnak lépni romániai cégekkel.

Terjeszkedik a Nascol. Budapestről jelentik: Az Union des Usines et des Exploitations Forestieres de Nascol megvásárolta a szvidovoi G. Gregersen & Söhne A. G., a legismertebb boszniai fűrészüzem összes részvényeit.

Terjeszkedik a Nascol. Budapestről jelentik: Az Union des Usines et des Exploitations Forestieres de Nascol megvásárolta a szvidovoi G. Gregersen & Söhne A. G., a legismertebb boszniai fűrészüzem összes részvényeit.

GARDI Erdély legelegánsabb fényképészeti műterme Cluj, Str. Saguna No 13. (volt Bartha Miklós-utca)

APROHIRDETESEK

Árverési napló. Február 26-án délelőtt árverés lesz a máramaroszigeti utéplőhivatalnál a Máramarosziget és Kirilbaba közötti országot védőfalának kijavítására.

Magántisztviselő f. téri hűlőbejárati butorozott sz. b. lakáshoz lakótársat keres Cim a kiadóban

Aradhegyaljai 10 wagon kóser husvétli borok eladók 10-13 maliganosok, egézszen vagy wagonételekben. Bővebbet Banca Poporalanál, Aradulnau. 2348

Alkalmi megvételre keresek egy nyörget és egy latosövet. Cim Alexandru Matasaru Str. Iuliu Maniu 39.

HEGHT kalapüzem Cluj, Str. Universităţii 3. (v. Egyetem-utca). Def. (Des) Str. Nic. Iorga 1. (v. Kovács Samu-ú.) Gyárt, fest, tisztít és formál női és férfi kalapokat mindennemű anyagokból a legújabb és legújabbak szerint. Nagy választék eredeti bécsi és párisi modellekben és díszkellékekben gyári árak. Endetall ban Engros

Kelengye- és bármily fémnemű precíz vasárára készítek meglek vidékre is. Ugyiszint gépműzést is vállalok. Cim a kiadóban.

Helybeli, friss tehén és bivalytej. A házhoz szállítva, továbbá csomagolt, továbbá teavaj, édes tej, szőlőlé stb. a legjobb minőségben. Előzetes megbeszélés. Előzetes megbeszélés. Előzetes megbeszélés.

Egy gyógyszerári berendezés eladó. Cim a kiadóban.

Írógép, íróasztal és egy kétkerekű taliga eladó. Értekezni Calea Victoriei 22. Csemegeüzlet.

Párnát montirozok izlésesen és jutányos árban. Ugyanott zongoragyakorlás. Cim a kiadóban

Eladó egy festőállvány, a hozzátartozó kellekkel, valamint egy csipkefüggöny szarító ráma. Benjamin festő, Dohány-utca 23.

Hajhullás és hajkorpa ellen legjobb szer az "Egger-Petrol" Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Ha olcsón és jól akar főzni, vegyen dr. Szentpéteriné féle szakácskönyvet, amely az összes zsidóságfélék és gyümölcsök befőzésmodját, továbbá a legkülönbözőbb ételgazdagítások előállítását módját tartalmazza, eddig már 25,000 péld. van forgalomban. Kapható minden könyvkereskedésben és Fűssy J. könyvkiadónál, Tordán.

Korunk Világnézetű hárszemle. Szerkeszti Dienes László, Cluj (Kolozsvár), Str. Regala 47. II. évfolyam. Megjelen havonta 80 oldalon. Irják a legjobb magyar írók. A Korunk minden száma hoz négy-öt világnézetű-társadalmi tanulmányt, egy ölbeszélést, egy regényfolytatást. Nem lokális irodalmi lap, hanem korunk nagy problémáival komolyan és mégis közérthető stílusban foglalkozó havi szemle. Előfizetési ára: félévre 460 lei, — negyedévre 250 lei. Mutatványsszágot ingyen küld a kiadóhivatal

Eljovits és Weisz Sibiu, Elisabeth-Gasse 32. Ajánlunk elsőrendű szalami és füstölthust árakat. Postai csomagolás naponként. Szolid kiszolgálás.

Szerkesztő és kiadóhivatal

Kolozsvár, St. Baran Pop (Brassay-utca) 10

Telefon: 222 és 1047

1927 február 10 Csüt

Niemerov Az a publicista, ak szerint közölük, egy-kes harcosa volt az en és szellemes, bátor toll harcolt különböző de hatábján a zsidóság el márik oldalán áll. Ott ságjogok a zsidóság ell Constantin Bacalbasa, román intellektuelek k ellentállani az egyre in fajvédő propagandának mus és demokrácia zás lölködők és türelmetlen táborába. Sükéséges m a ragyogó tollu public felmérheszték, mit jelen a publicista az "Un közzétett.

Niemerov

Többbizben emlékez nacionalista román sajt kampányt folytatja a eimen, hogy bizonyos zsidó szervezőek felem a romániai zsidóellenes a sajtókampányban m is és egy fulmináns kezéket írja: "Azok a románok, emberiségétől hosszú nliában született zsidók a bűnbáns óráit élik. Az az elkeseredett földi zsidók az ország viselnek, a szankciókra mind egy és ugyanazo annyira üzletes és gya kerő faj, amelynek fil nek tudománya a leg bizonyára nem költ el lált biztos rentabilitás igazatások, a newyorki ségnél tett panasz és mányttól a román szö mind egy oél felé ten Mely is volna z Nem hinném, hogy séget sikerülne megren alapja a két nép öntu hogy Moszkva aljas zsidók uján már előr Északamerikában van Romániától (s a rátságos terezenumra t megek is a Moszkvá ellen nyilatkoztak, tel zsidó-bolszeviki része k Marad tehát a pé A hienák ugrára Ismerve a román gait, a zaidók olyan szítik elő, hogy Ro meghínátsk. Így há Az egyik, hogy n gyei szövetséget az e kében. A másik, hog építmenyeit. Ha ezzel az elkes pányal szemben a r állást foglalni, uay tette bátran és lojlis közzszellem fejlődése szetes utján. Az anti lan politikájának p jött létre: a lengyel agresszív k-pányal